

Kommunekategori

- Kommuner med store utfordringer

Kvam mot 2040

AFSK 22.02.2024

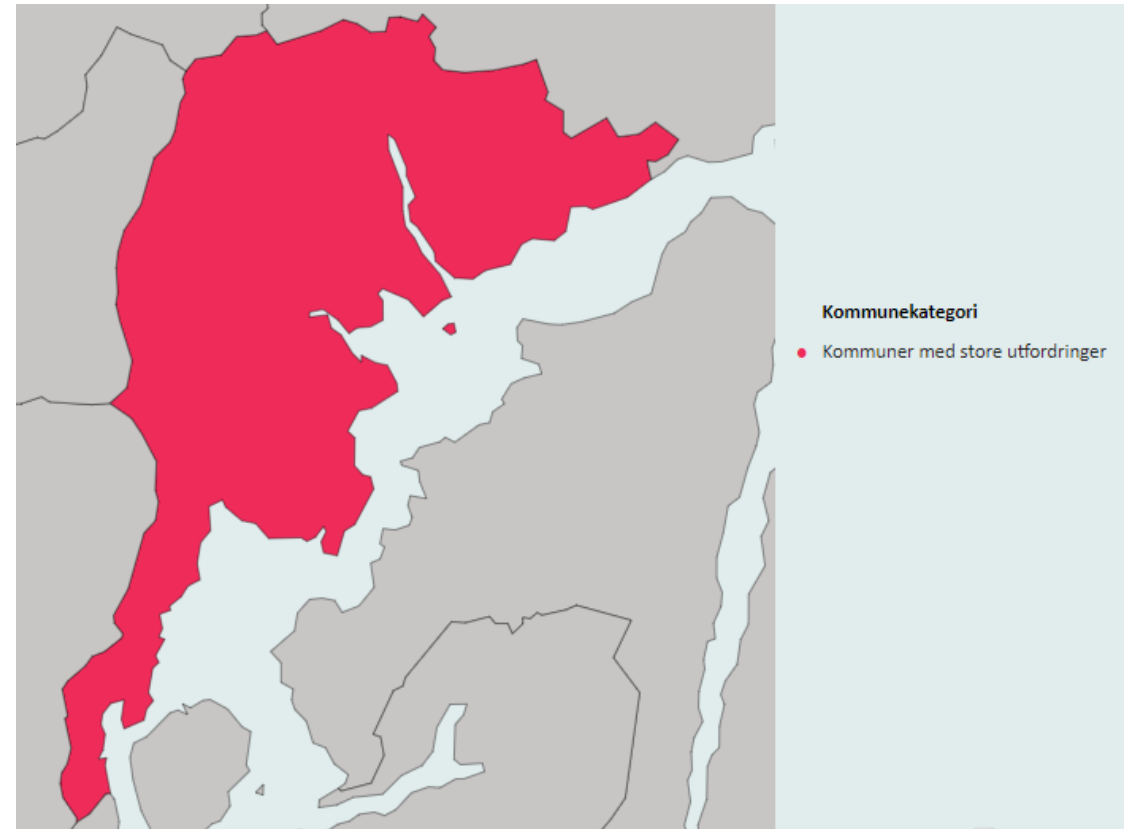

KS – Framtidsverktøyet 2040

Fremtidsverktøyet 2040

Hvor forberedt er vi? For å opprettholde velferden og skape gode lokalsamfunn, må vi handle nå. Framtidsverktøyet Norge 2040 viser deg problemene vi må håndtere og valg du kan ta for din kommune.

Mange vil flytte fra din kommune i årene frem mot 2040. Med få barn og unge blir det krevende å opprettholde skoletilbud, noe som gjør at også flere flytter for å være nærmere alt det barn og unge trenger for en god oppvekst. På den måten mister også kommunen arbeidskraft, og de som skal gjøre jobbene innenfor helse og omsorg. Med økende andel eldre gir det en vanskelig situasjon for kommunen. Men behovet for skolebygg og infrastruktur blir mindre, slik at mer av kommunens budsjett kan frigjøres til drift av tjenester og tilbud til innbyggerne. Spørsmålet er om det er mulig å få tak i folk som kan gjøre jobbene.

Status for Kvam – Nb! Infrastruktur

[Steg 1 - Norge 2040](#)

Steg 2 - Min kommune

[Steg 3 - Scenariofabrikken](#)

Velg kommune

6

Status for Kvam kommune

Kommunal sårbarhet

Næringsliv

Bostedsattraktivitet

Lokale ressurser

Demografi ⁱ

Økonomisk handlefrihet ⁱ

Folkehelse ⁱ

Inntektsgrunnlag ⁱ

Regulerte arealer ⁱ

Innsparingsprogram - endringsprogram

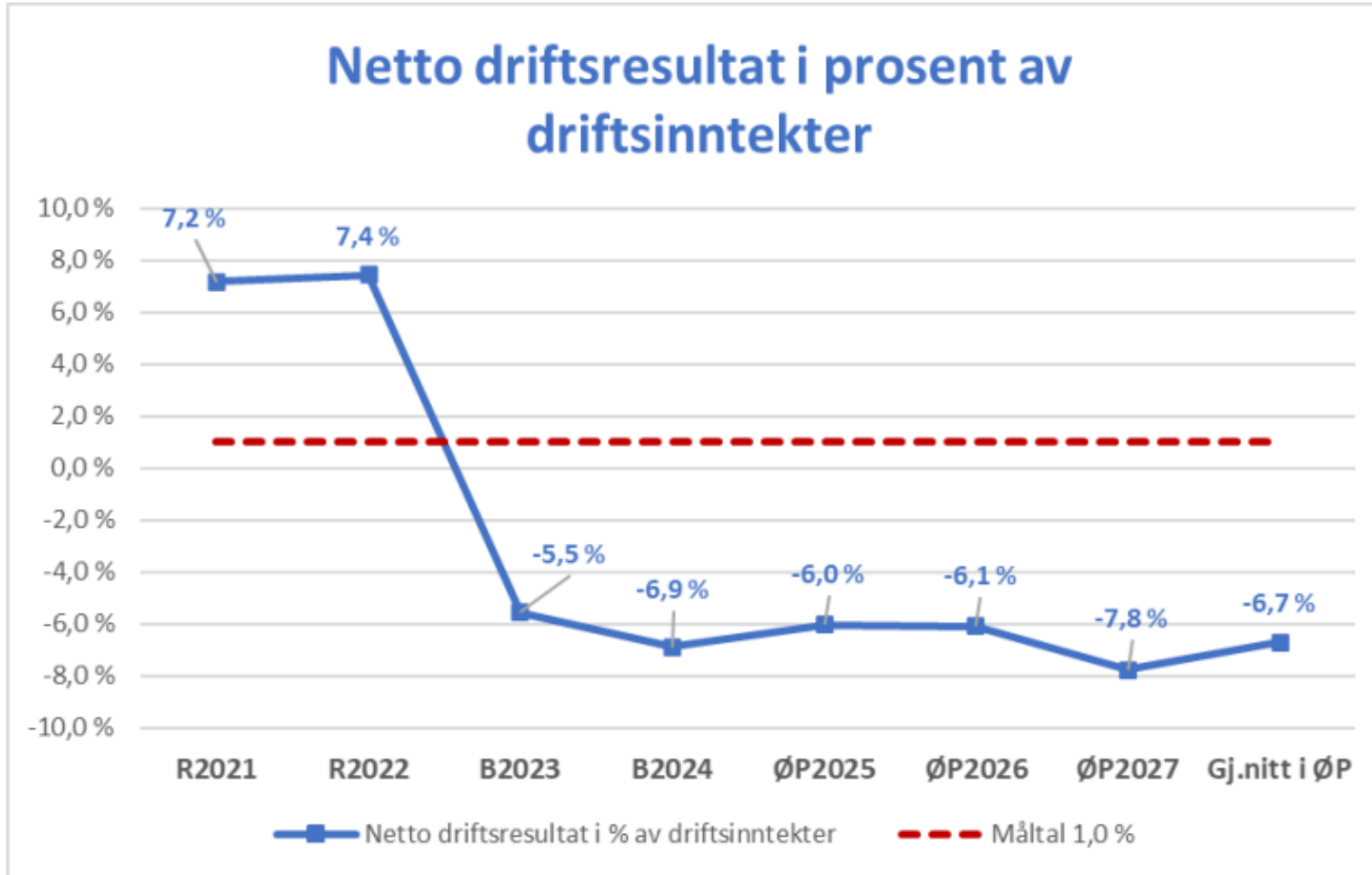
- *Korleis kan me saman skapa ein attraktiv arbeidsplass som leverer framtidsrette tenester, med færre ressursar enn me brukar i dag?*

- *Kvifor færre ressursar enn me brukar i dag?*

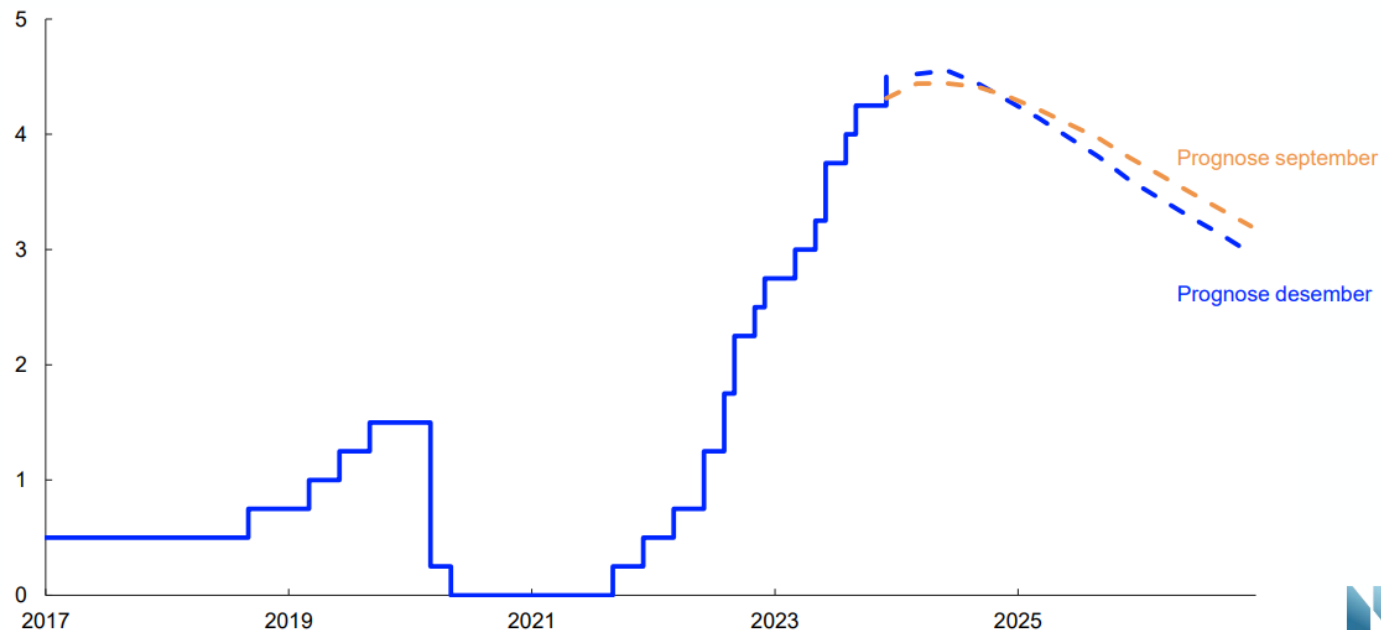
Frå + 89 mnok til – 83 mnok

Kan det snu igjen? Ja, håpar det!

Trolig vil styringsrenten holdes i ro en god stund

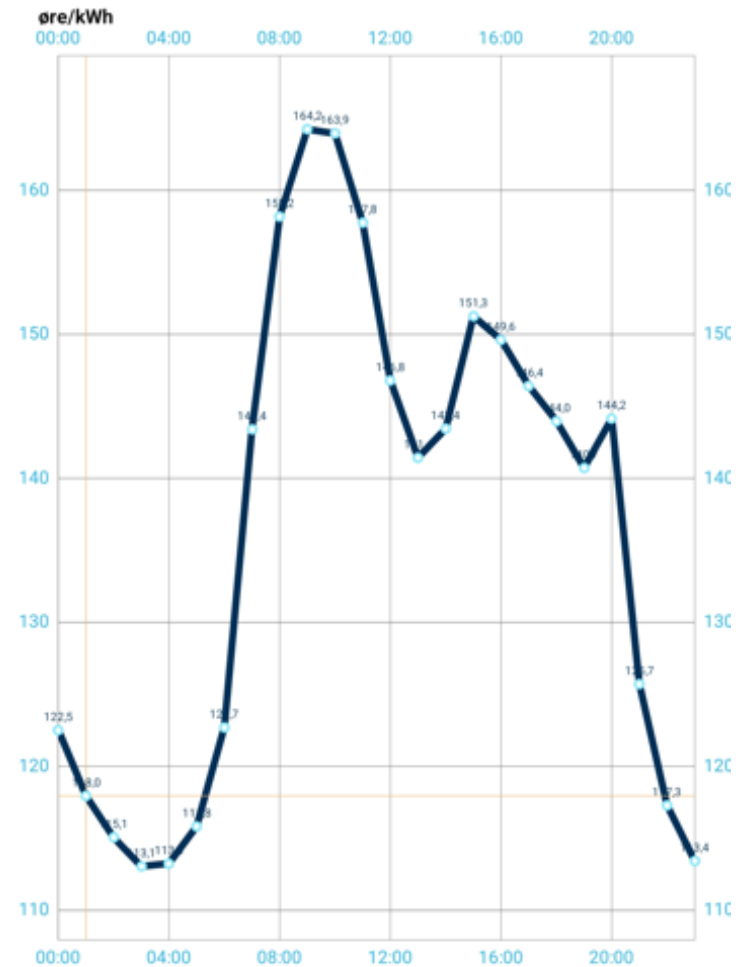
Norges Banks styringsrente. Prosent

Spotpriser (inkl. mva.)

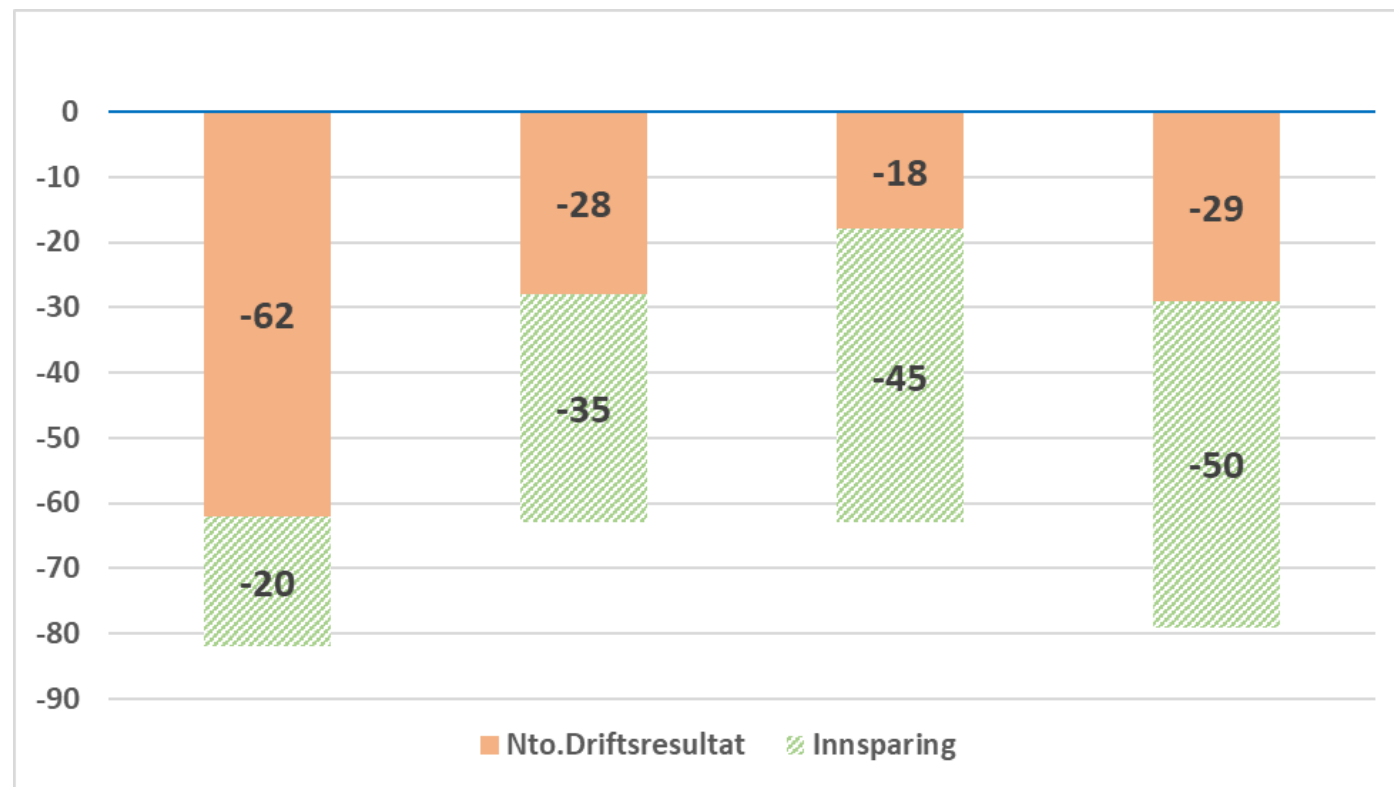
Prisområde No5

Vis tabell

< 12-01-2024 >

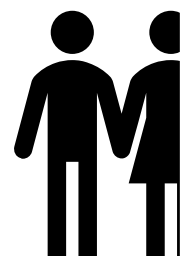
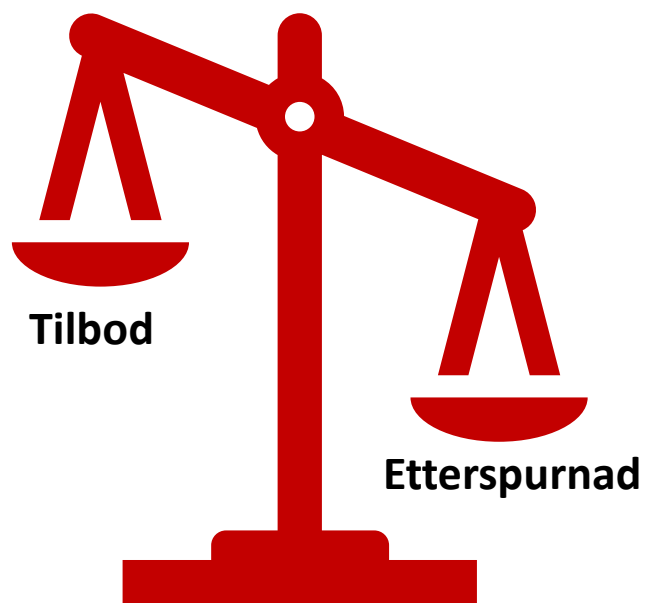
- **MEN..**
 - *Framleis ikkje berekraftig økonomi*

• ***OG MEN..***

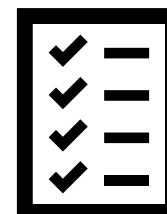

Vestland har ein stram arbeidsmarknad med stor ubalanse...

1,5 til 1

5 564 arbeidsledige til 3 789 ledige stillingar
(november 2023)

I tillegg er det ein **ubalanse** mellom den kompetansen arbeidsgjevarane etterspør, og den kompetansen arbeidssøkarane tilbyr.

Slår alarm om barnehagene: - Det er krise

BARNEHAGE: Tillitsvalgt Ann-Helen Martini Namstad fra Volla barnehage og hovedtillitsvalgt Lene Skjønhaug fra Utdanningsforbundet i Lillestrøm frykter at konsekvensene av lave søker tall kan bli dårligere kvalitet i barnehagetilbudet. Foto: Lisbeth Lund Andresen

Da kommunen startet jakten etter 41 nye barnehagelærere, fikk de kun 25 kvalifiserte søkere.

Kamp om arbeidskraften

De minste, mest avsidesliggende kommunene vil få store utfordringer for å kunne opprettholde dagens tjenestene; eksempel eldreomsorgen, spås det i Perspektivmeldingen 2021.

Illustra

PUBLISERT 14.02.2021 19:39

Perspektivmeldingen: Store utfordringer for de minste kommunene

Den mye omtalte eldrebølgen vil stille særlig de minste og minst sentrale kommunene foran store

PUBLISERT 15.08.2023 08:26

Stadig vanskeligere å rekruttere ansatte til kommunene

Behovet for flere kompetente ansatte i kommunesektoren øker raskere enn tilgangen på arbeidskraft. Spesielt utfordrende er det å finne folk i helsesektoren.

PUBLISERT 12.02.2021 13:45

Perspektivmeldingen: Opp mot én av tre må jobbe i helse og omsorg i 2060

Behovet for arbeidskraft i helse og omsorg kan vokse med nesten 260.000 årsverk fram mot 2060.

NTB

Det er i regjeringens nye perspektivmelding det økte behovet kommer fram.

Perspektivmeldingen legges fram fredag, men finansminister Jan Tore Sanner (H) deler allerede nå noen av hovedfunnene med NTB:

- Hvis det legges til grunn en liten forbedring i kvaliteten i årene som kommer, vil det ifølge framskrivningene fra

MER OM

NYHETER

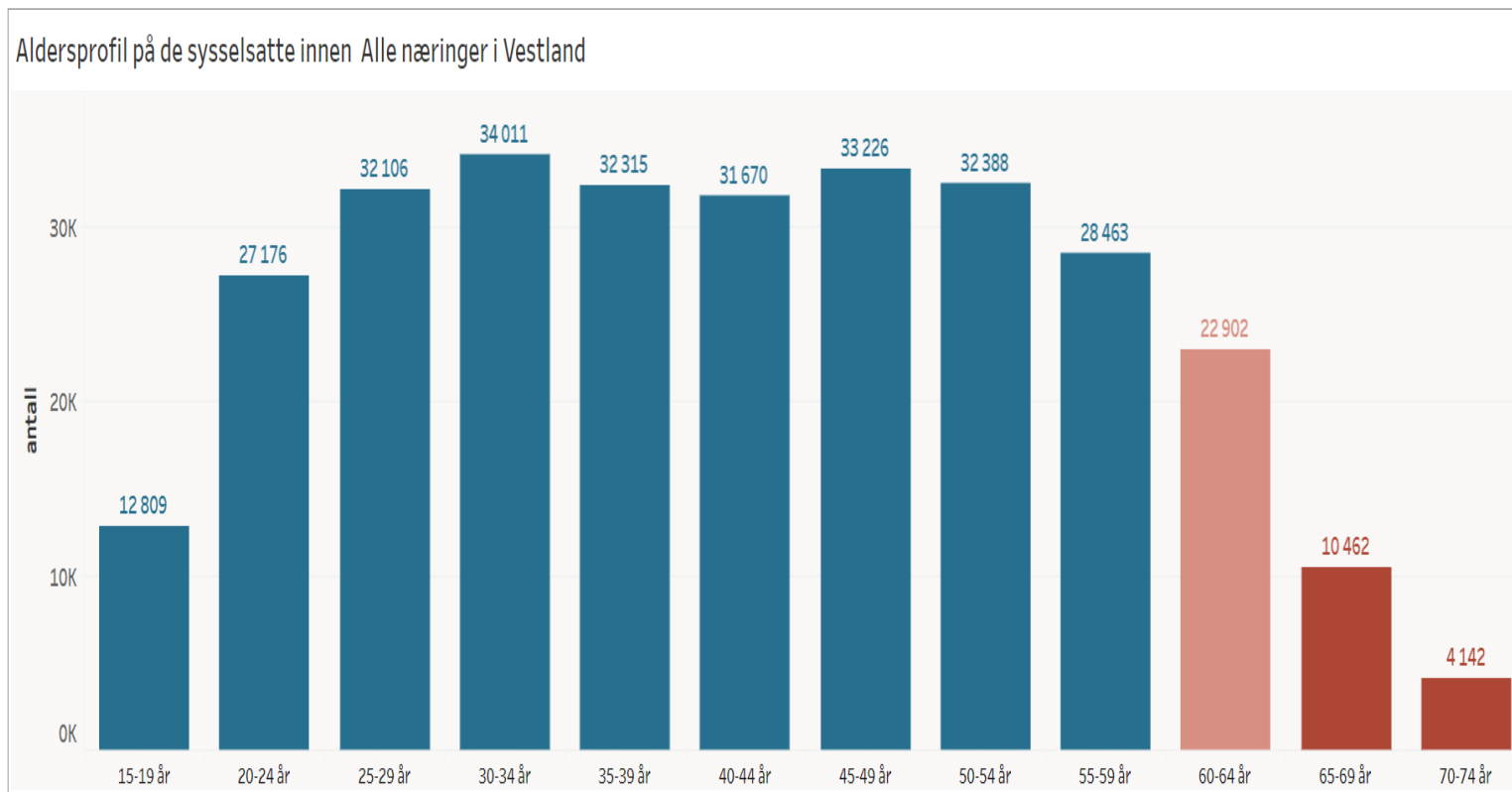
Miljøministeren vurderer å åpne lommeboka

Barnevernet begikk grove brudd - Oslo kommune likevel frifunnet

Nå vil KS følge lov om offentlige anskaffelser

Mange forlet arbeidslivet dei komande åra i Vestland

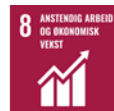
Antall erstatningsbehov

Vestland - All

Mindre enn 5 år igjen til pensjonsalder 24 522

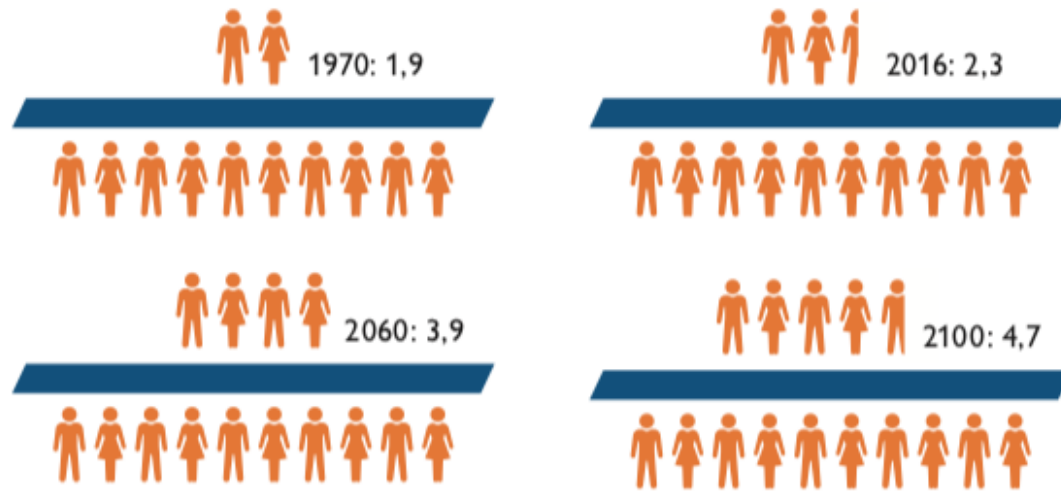
Over pensjonsalder 11 449

Samlet erstatningsbehov 35 971

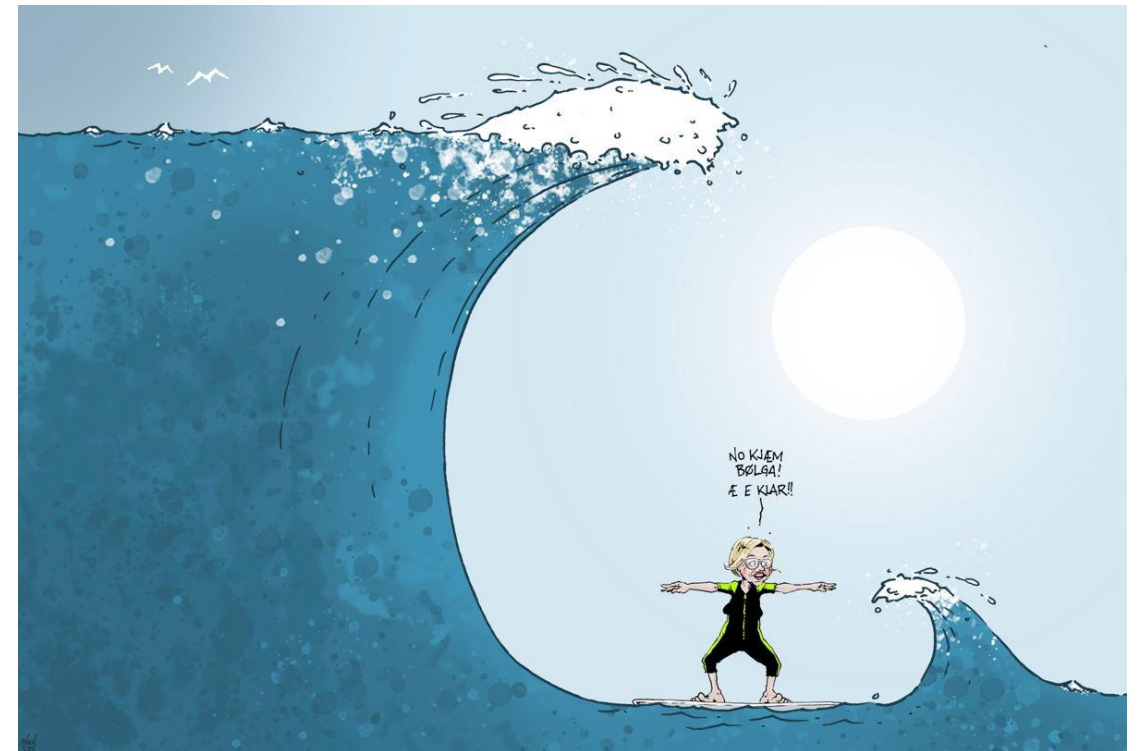
Eldre**øl**gja

A. Antall eldre (67 år og oppover) pr. ti personer i yrkesaktiv alder (20–66 år).

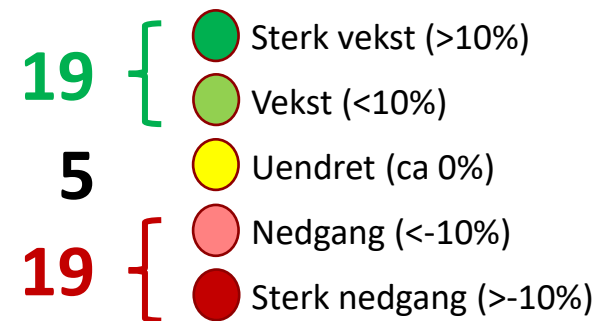
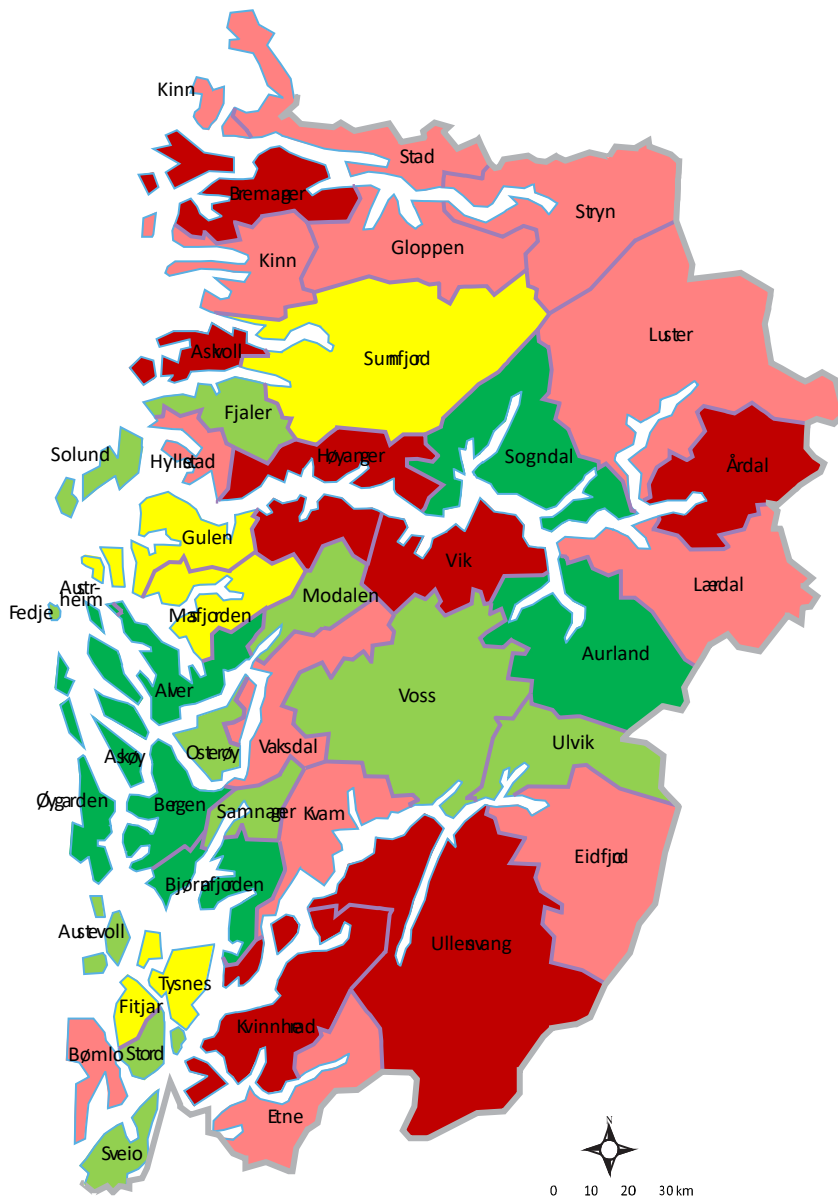

Kilde: Perspektivmeldingen 2017, figur 1.7

Figur 9
Yrkesaktive og eldre –
Perspektivmeldingen 2017.

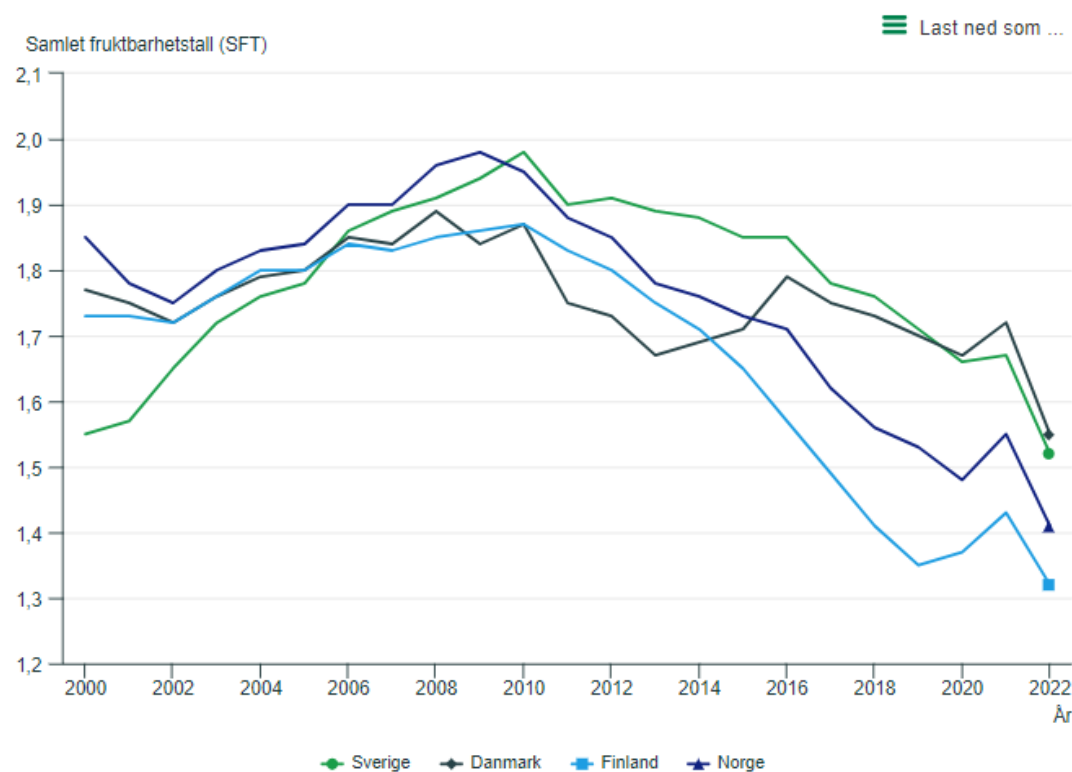
Befolkningsendring frem mot 2050

Prosentvis endring i befolkningen i 2050 sammenlignet med 2022. Hovedalternativet i befolkningsfremskrivningen 2022. Kilde: SSB

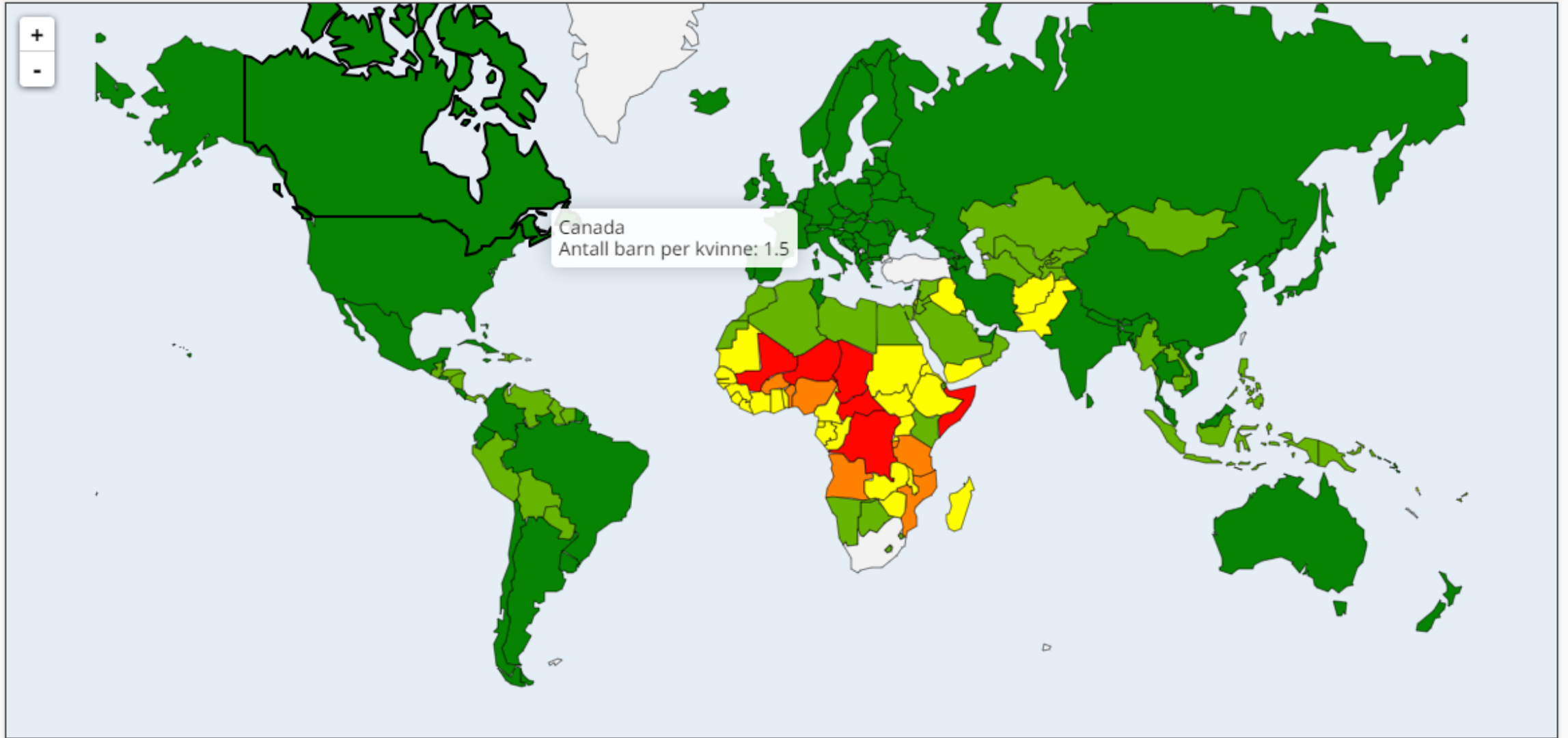
Fruktbarheitstal – nokre nordiske land

- Statistikk frå SSB
- For å oppretthalda folketalet på lengre sikt, må talet vera ca. 2,1 (reproduksjonsnivået) (Kjelda FN)
- Folketalsvekst – økonomisk vekst
 - + kvalifisert arbeidskraft
 - + teknologi
 - + realkapital

2024

Canada
Antall barn per kvinne: 1.5

Antall barn per kvinne

• ***OG MEN..***

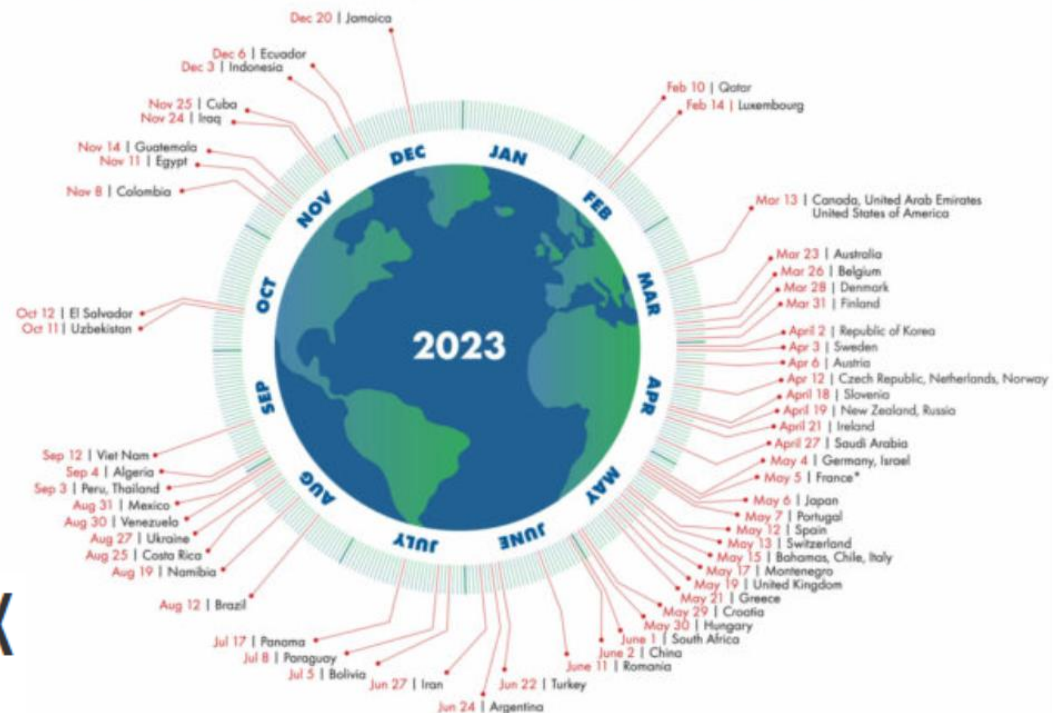
NÅ ER NORGES NATURKONTO OVERTRUKKET

I dag, 12. april, er det Earth Overshoot Day i Norge. Dagen da vi, som et av de første landene i verden, har brukt opp vår del av jordens fornybare naturressurser for 2023.

**DERSOM ALLE SKULLE HATT LIKE HØYT FORBRUK
SOM NORDMENN, VILLE VI HA TRENGT 3,6
JORDKLODER.**

Country Overshoot Days 2023

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

NORWAY'S FOOTPRINT

NHO / Energi, klima og miljø / Artikler / Rapport fra BCG: Norge - en klimasinke?

Rapport fra BCG: Norge - en klimasinke?

Nyhet, Energi, klima og miljø
Publisert 08.01.2024

En ny BCG-rapport viser at Norge har blitt en sinke i klimakampen, og at vi er lengre unna å nå klimamålene enn våre naboland.

- ***Levera framtidsretta tenester med færre ressursar enn me brukar i dag!***

Mener kommuner driver med faktafornektelse: – 100 kommuner på Robek om 10 år

Seniorrådgiver Håvard Moe i KS Konsulent frykter sammenbrudd i deler av kommunesektoren om få år.

ELIN SVENDSEN
917 34 715

– Den største bekymringen er den faktafornektelsen som foregår i deler av Kommune-Norge nå, sier seniorrådgiver Håvard Moe i KS Konsulent.

Han utdyper:

– Folketallet stuper i mange kommuner, men man planlegger for vekst. Antall eldre går til himmels, men mange kommuner har ingen plan for hvordan det skal håndteres. Barnetallet faller kraftig, men ingen plan for å kutte kostnader i grunnskole og barnehage. Kompetanse- og arbeidskraftmangelen er prekær, men ingen tar inn over seg konsekvensene av dette. Man satser bare på at alt dette løser seg, sier Moe.

MEI

› NY

**SV stiller habilit
ny Oslo-byråd**

**Ordfører ga blaf
sjonsprinsippet
Sivilombudet**

**Nytt borgerlig b
Oslo**

MES

Siste

› NYHETER | KULTUR

**Ny rangering: Di
er best på kultu**

Kommunescenarier 2040

Sammenbruddet

Veien til dit ingen ville

Sakte - sakte

Tilpasning år for år

Tenke langt

Handle nå

Ta føringa, eller hengja etter?

Kven skal utvikla og skapa noko nytt?

- *Korleis kan me saman skapa ein attraktiv arbeidsplass som leverer **framtidrette tenester**, med færre ressursar enn me brukar i dag?*

Perspektiv – på spissen

Helseministeren sier vi må ta større ansvar for egen alderdom

<https://www.nrk.no/norge/helseministeren-sier-vi-ma-ta-storre-ansvar-for-egen-alderdom-1.16267239>

De kommunale helsetjenestene trenger 90 000 flere ansatte i fremtiden. – Hver enkelt av oss må gjøre mer for å planlegge for en alderdom, sier helseminister Ingvild Kjerkol.

Mette Kristensen
Journalist

Trond Lydersen
Journalist

Arne Fredrik Næss
Journalist

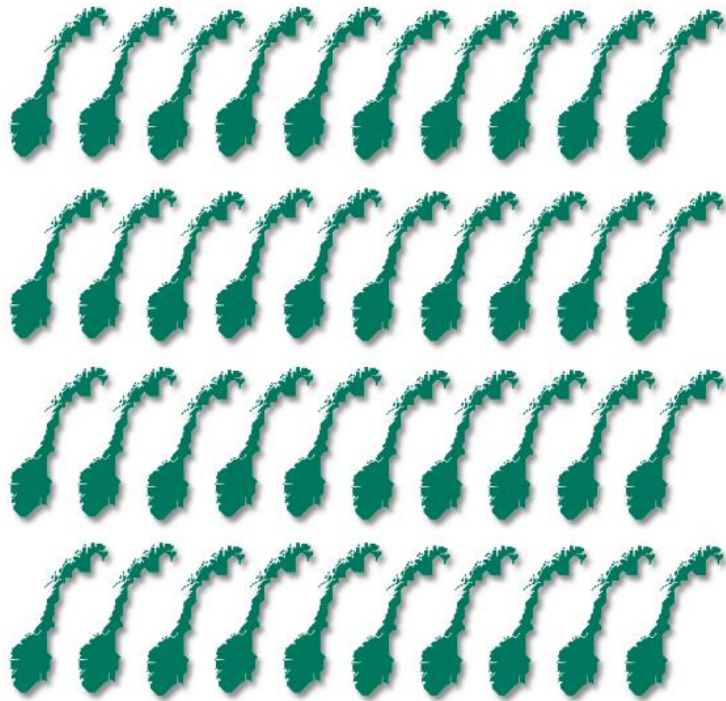
Berit Helle Jonsbråten
Journalist

Publisert i går kl. 21:28
Oppdatert for 3 timer siden

Forventninger til kommunen?
- Kan vi innfri og hvis ikke; hvem skal si nei?

Bruk av naturressursar

Mange land ønsker å nå klimamålene ved å plante og restaurere skog. Slik vil de fjerne CO₂ fra atmosfæren. Ifølge The Land Gap report kan dette kreve områder som tilsvarer omtrent 40 ganger Norges landareal (1200 milliarder hektar)

- Endra fokus frå kutt til kva utslepp kan me stå igjen med?
 - Berre nok til landbruksutslepp
 - Kvotekjøp
 - Planta og restaurera skog – 40x
- Arealbruk
 - Energiproduksjon
 - Meir av alt - raskare
 - Kontroversiell arealbruk
 - Naturmangfald – areal raudlista
 - Hyttebygging – behov/prioritering
 - Bustadbygging – berre blokker
 - Næringsareal?

Lokasjon for tenestene – Utgangspunkt=1

- 1 barnehage, 1 barneskule, 1 institusjon, 1 helsestasjon, 1 brannstasjon osv.
- Med omsyn til
 - Rekruttering/stabilisering – fagmiljø
 - Naturressursar
 - Økonomi
 - **Investeringar**
 - **Drift og vedlikehald**
- Vurderingar
 - Behov
 - Brukar
 - Transport
 - Lokalsamfunn
 - Alternativ bruk av eksisterande lokasjon

Endring – for seint å fiksa 2040 i 2040

Motstand mot endring

1

Manglende tillit

2

Manglende tro på at endringer er
nødvending

3

Manglende tro på at endringer lar seg
gjennomføre

4

Frykt for å mislykkes

5

Tap av makt og status

6

Høye omkostninger

7

Konflikt med rådende verdier

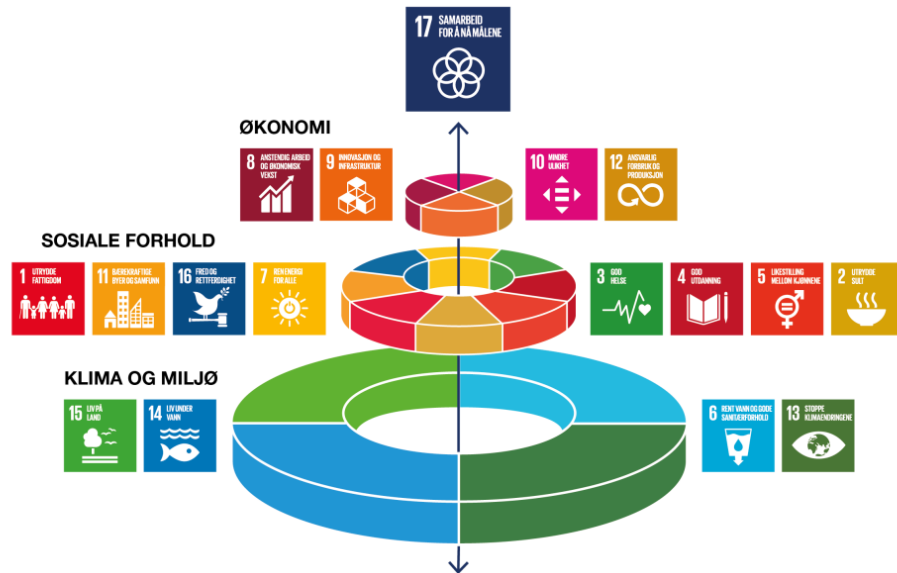
8

Uvilje mot innblanding

Samfunnsplan – Kvammakraft 2040

- Kvam-bærekraft mot 2040

- Økonomi
- Sosiale forhold
- Klima og miljø

- Me må bruka

- Drivkraft
- Handlekraft
- Skaparkraft
- (og kraftinntekter)

- Endringsprogram – Kvammakraft 2040

- Skapa ei oppsiktsvekkjande framtid

Spørsmål..?

